

Орлов В.В.кандидат економічних наук, докторант кафедри
обліку, аудиту та оподаткування
Державного біотехнологічного університету**Orlov Vitalii**

State Biotechnological University

**ЕВОЛЮЦІЯ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ
ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ
«ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА»****EVOLUTION AND THEORETICAL
APPROACHES TO DETERMINING THE ESSENCE
OF THE "ECONOMIC POTENTIAL OF THE ENTERPRISE" CATEGORY**

Статтю присвячено встановленню еволюційних етапів визначення сутності категорії «економічний потенціал підприємства» та поглиблення її змістовного наповнення. Обґрунтовано, що саме категорія «економічний потенціал» є вихідним базисом зміцнення потенціалу підприємства і втілює в собі виробничий, ресурсний та фінансовий потенціали у повному розумінні їх проявів та причинно-наслідкових зв'язків у процесі функціонування підприємства. Визначено, що з погляду трактування економічного потенціалу принципової важливості набуває включення компонентів можливостей чи здатностей, а також компетенцій підприємств. Доведено, що трактування економічного потенціалу з інноваційно-компетентного та ресурсного аспектів дає можливість співвіднести його дефініцію у порівнянні з суміжними категоріями, що характеризують потенціал підприємства. Встановлено диференціацію рівнів зростання економічного потенціалу підприємств в умовах мінливого конкурентного середовища.

Ключові слова: економічний потенціал підприємства, потенціал, виробничий потенціал, ресурсний потенціал, фінансовий потенціал, мінливість, невизначеності, інновації, конкурентні переваги.

Business development in the conditions of uncertainty and variability of conditions requires the maximum return of the available potential and improvement of activity efficiency. Mobilization of the available resources, opportunities and competencies of the entrepreneur in combination with effective risk management can ensure the multiplication of the effectiveness of the use of economic potential and the growth of competitive advantages of enterprises. Being a dynamic phenomenon, the category "economic potential" acquires new features and manifestations with the change of views on the business management economic mechanisms. The article is devoted to establishing the evolutionary stages of defining the essence of the category "economic potential of the enterprise" and deepening its content. It is characterized that the categories "production potential", "resource potential", "economic potential", "financial potential" are used in the scientific literature. It is substantiated that the category "economic potential" is the starting point for strengthening the potential of the enterprise and embodies the production, resource and financial potentials in full understanding of their manifestations and cause-and-effect relationships in the process of the enterprise's functioning. It was established that the category "potential" is characterized by a certain convention, or the probability of the occurrence of certain events or facts, as it embodies a set of opportunities for certain entrepreneurial actions. In this regard, it is determined that from the point of view of the interpretation of the economic potential, the inclusion of the components of opportunities or abilities, as well as the competences of enterprises, is of fundamental importance. It has been proven that the interpretation of economic potential from the innovative-competent and resource aspects makes it possible to correlate its definition in comparison with adjacent categories characterizing the potential of the enterprise. The differentiation of the levels of growth of the economic potential of enterprises in the conditions of a changing competitive environment has been established.

Key words: economic potential of the enterprise, potential, production potential, resource potential, financial potential, variability, uncertainties, innovations, competitive advantages.

Постановка проблеми. Розвиток бізнесу в умовах невизначеності та мінливості умов вимагає максимальної віддачі наявного потенціалу та підвищення ефективності діяльності. Мобілізація наявних ресурсів, можливостей та компетенцій підприємця у поєднанні з ефективним ризик-менеджментом здатні забезпечити примноження результативності використання економічного потенціалу та зростання конкурентних переваг підприємств.

Дефінітивні витоки категорії «економічний потенціал» сформувалися у ХХ ст. та до сьогодні викликають певні дискусії серед науковців та практиків. Будучи динамічним явищем, категорія «економічний потенціал» набуває нових ознак та проявів зі зміною поглядів на економічні механізми управління підприємницькою діяльністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика дефініції, ідентифікації складових та форм прояву потенціалу в системі виробничих відносин є предметом дослідження низки науковців, серед яких М. Фелдман (M. Feldman) [1], І. Ажаман [2], В. Андрійчук [3], К. Васьківська [4], О. Вишневіська [5], Г. Возняк [6], Л. Головкова [7], Є. Жук [8], Н. Краснокутська [9], Є. Лапін [10], Н. Левченко [11], І. Отенко [13], О. Радченко [14], В. Россоха [15], О. Ульянченко [16] та інші. У наукових публікаціях вчених глибоко досліджені особливості трактування «економічного потенціалу» та суміжних з ним категорій, проте його дефініція з огляду на реалії мінливого середовища та інноваційної спрямованості діяльності підприємств, є важливим завданням і має безперечну актуальність для економічної науки.

Метою статті є встановлення еволюційних етапів визначення сутності категорії «економічний потенціал підприємства» та поглиблення її змістовного наповнення.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Критичний огляд літературних джерел засвідчив, що науковці демонструють наявність певних дефінітивних суперечностей, що одночасно супроводжуються як частковим ототожненням, так і розмежуванням сутності категорій «виробничий потенціал», «ресурсний потенціал», «економічний потенціал», «фінансовий потенціал» тощо. Звернемося до їх порівняльного аналізу.

На думку науковців М. Фелдман, Т. Надйімічаел, Т. Кемену та Л. Ланахан максимальна реалізація потенціалу є основою економічного зростання, оскільки економічний розвиток – це діяльність, яка розширює можливості для реалізації потенціал окремих осіб, фірм чи громад, які сприяють розвитку суспільства шляхом відповідального виробництва товарів і послуг. Автори підкреслюють, що один урок, якому навчила світ історія, полягає в тому, що межі потенціалу необмежені. Нарощування потужностей дозволяє створити кращу платформу в умовах невизначеності майбутнього і посилити здатність реагувати на численні можливі непередбачені ситуації [1, с. 12] (*переклад наш – О.В.*).

Слово «потенціал» походить від лат. *potential* і означає можливості, наявні сили, запаси, засоби, що можуть бути використані у процесі будь-яких видів діяльності. У економічному дискурсі слово потенціал виникло із характеристики фізичних величин, що втілюють певні сили та засоби, за допомогою яких можливе примноження таких сил. Починаючи із середини ХХ ст., дефініція категорії «економічний потенціал» поглиблювалася, розглядаючи його з позиції не лише ресурсів, а пов'язуючи його сутність з можливостями, здібностями та здатностями (табл. 1).

Таблиця 1

Еволюція поглядів на сутність потенціалу підприємств

Період	Етапи еволюції категорії «потенціал»
До сер. ХХ ст.	Потенціал розглядається як поняття, що втілює фізіологічні, біологічні та інтелектуальні здібності індивідів у процесі їх життя
1970-ті рр.	Виробничий потенціал втілює у собі ресурси підприємств
1980-ті рр.	Потенціал визначається як набір виробничих ресурсів та виробничих можливостей щодо використання резервів підвищення ефективності використання ресурсів. Починає виокремлюватися економічний потенціал
2000-ті рр.	Потенціал розглядають як узагальнюючу категорію, яка відображає сукупність ресурсів, потужностей підприємств та їх можливостей у виробничій та економічній сферах
2010-ті рр.	Потенціал характеризується обсягом наявних ресурсів, зокрема інформаційного у нерозривному взаємозв'язку з можливостями, здібностями та здатністю менеджменту, що сприяє зростанню показників діяльності підприємства, підвищенню технологічності та інноваційності, а також максимальній віддачі здібностей працівників у процесі їх професійної діяльності

Джерело: систематизовано автором

У монографії Н.С. Краснокутської, «потенціал підприємства пропонується розглядати як можливості системи його ресурсів, здатностей і компетенцій створювати цінність для зацікавлених сторін» [9, с. 21]. Проблема виокремлення економічного потенціалу як окремої категорії економічної науки назріла у 1980-х рр., оскільки поставали нові проблеми щодо розробки перспективних планів розвитку галузей, регіонів та окремих суб'єктів. Ще у 1983 р. В.Г. Андрійчук наголосив, що «категорії «виробничий потенціал» та «економічний потенціал» не замінюють одна одну, в навпаки, взаємодоповнюють. При чому їх можна розглядати як похідні аграрного потенціалу підприємств і регіонів» [3, с. 13].

Категорія «виробничий потенціал» є досить поширеною та більш вузько націлена на максимальну віддачу наявних ресурсів у виробничому процесі. Зокрема, В.Г. Андрійчук виробничий потенціал визначає як сукупність органічно взаємопов'язаних ресурсів сільсько-господарського виробництва, що дозволяють досягати при заданих умовах об'єктивно обумовленого рівня господарських результатів [3]. На думку Є.О. Жук, «виробничий потенціал підприємства – це сукупність виробничих ресурсів, наявних і прихованих можливостей та здатність підприємства до їх використання в умовах динамічного ринкового середовища з метою реалізації статутних цілей і завдань» [8, с. 102]. Є. Лапін виробничий потенціал розглядає як кількісний і якісний склад матеріальних і нематеріальних ресурсів, що забезпечують отримання максимальної економічної вигоди за найбільш повного їхнього використання за часом і продуктивністю [10].

Водночас, широко вживаною категорією економічної науки є «ресурсний потенціал», в основі якої міститься поняття ресурсів та можливостей збільшення їх максимальної віддачі. У класичному визначенні К. Макконнела та С. Брю, ресурси – сукупність природних, людських і вироблених людиною засобів, що використовують для виробництва товарів і послуг [12]. На думку О.В. Ульяновка, під ресурсним потенціалом слід розуміти «складну інтегровану економічну категорію, яка означає сукупність первинних і вторинних ресурсів, спроможних забезпечити суспільне виробництво з метою задоволення матеріальних і духовних потреб людей» [16, с. 73]. О.М. Вишневська визначає ресурсний потенціал «як матеріальну умову для відтворення просторових (земельних), трудових та матеріально-технічних ресурсів і як сукупність збалансованих факторів для ефективного функціонування підприємства на сільських територіях, незалежно від форми власності, з урахуванням організаційних, галу-

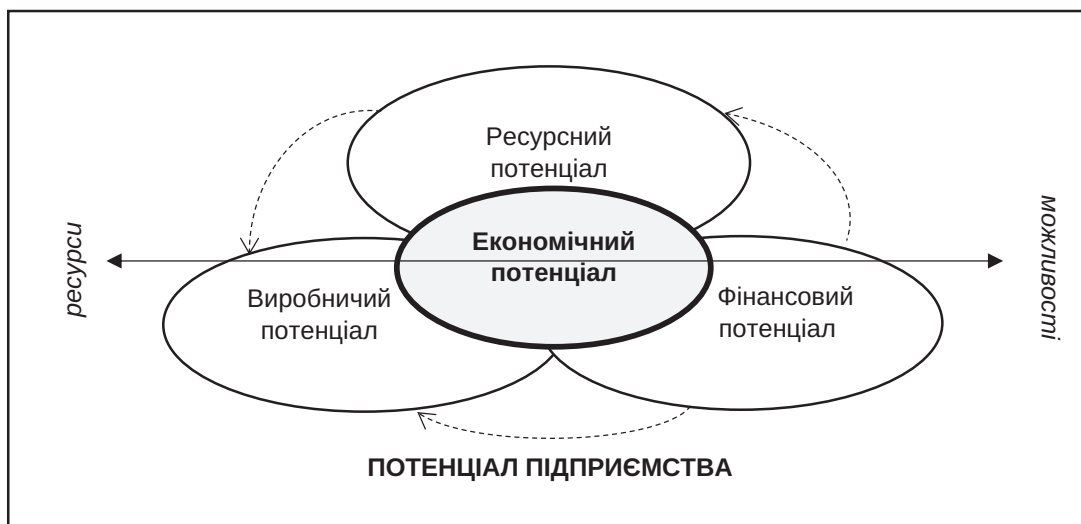
зевих, виробничих та регіональних особливостей» [5, с. 28].

Із розвитком уявлень про потенціал підприємства у сучасній науковій літературі набуло розповсюдження виокремлення категорії «фінансовий потенціал», яку науковці досить часто пов'язують із наявними фінансовими ресурсами та можливостями підприємства. Н.М. Левченко визначає фінансовий потенціал як «сукупність можливостей підприємства, які визначаються наявністю і організацією використання фінансових ресурсів та організаційних механізмів, спрямованих на забезпечення економічного розвитку підприємства на перспективу» [11, с. 116]. Водночас Г.В. Возняк фінансовий потенціал реального сектору економіки регіону пропонує розглядати як «динамічне поєднання наявних (реальних та нереалізованих) фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні підприємств регіону та беруть участь у виробничо-господарській діяльності, а також потенційних можливостей їх залучення (здатність) й ефективного використання з метою забезпечення стійкого та збалансованого розвитку підприємств» [6, с. 109]. На думку О.Г. Радченко, під фінансовим потенціалом аграрного сектору слід розуміти «здатність до мобілізації фінансових ресурсів аграрних підприємств внаслідок взаємодії з державою, сільським населенням та ринковими агентами; вартісна оцінка сукупних фінансових активів цих економічних суб'єктів; базова модель потенційних джерел фінансування сталого аграрного розвитку» [14, с. 35].

Отже, категорія «фінансовий потенціал», який нерозривно пов'язана із категорією «ресурсний потенціал», оскільки своїм ядром має фінансові ресурси, на нашу думку є складовою більш ємного поняття «економічний потенціал», яких охоплює увесь діапазон ресурсів, у тому числі фінансових, а також втілює у собі потенційні можливості максимальної віддачі таких ресурсів.

Тому, на нашу думку, саме категорія «економічний потенціал» є вихідним базисом зміцнення потенціалу підприємства і втілює в собі виробничий, ресурсний та фінансовий потенціали у повному розумінні їх проявів та причинно-наслідкових зв'язків у процесі функціонування підприємства (рис. 1).

Проведений аналіз джерел (табл. 2) свідчить про наявність ресурсного, цільового, компетентного та інтегрального підходів до дефініції категорії «економічний потенціал», основними складовими яких є ресурси, можливості чи здатності, компетентності, що сприяють досягненню підприємством поставлених цілей і збільшують ефективність його діяльності.

Рис. 1. Структуризація компонентів потенціалу підприємства

Джерело: авторська розробка

Таким чином, ресурсна теорія пов'язана із згаданим вище ресурсним потенціалом, що втілює у собі наявні матеріальні, трудові, фінансові та інформаційні ресурси, необхідні для безперебійного протікання технологічного циклу. Водночас з погляду трактування економічного потенціалу принципової важливості набуває включення компонентів можливостей чи здатностей, а також компетенцій підприємств.

Як влучно наголосив Россоха В.В., «терміни «потенціал», «потенційний» свідчать про наявність прихованих, ще не виявлених можливостей. Можливості підприємства розкриваються через кількісні та якісні складники ресурсів, їх оптимальну структуру й уміння раціонально використовувати територіальні особливості, природні умови, традиції, які склалися у виробничих відносинах, безпосередньо впливають на результативні показники виробничої діяльності й у сукупності визначають виробничу і комерційну спроможність суб'єкта господарювання» [15, с. 13].

Отже, категорія «потенціал» характеризується певною умовністю, або ймовірністю настання певних подій чи фактів, оскільки втілює в собі набір можливостей до певних дій підприємницького характеру. Це підтверджує філософський зміст явища «можливе». З цього приводу І. Отенко наголосила, що «категорія «можливе» виражає той факт, що існування явища вже почалось, однак воно ще не набуло досконалої форми, хоча воно має причинну обумовленість, проте ще не отримало дійсного втілення. Тобто можливість – це прихована тенденція розвитку існуючої дійсності» [13, с. 9].

На сьогодні у науковій площині немає чіткого відмежування сутності категорій здатності,

можливості та компетентності. Це пов'язане передусім з тим, що поняття потенціалу почали пов'язувати саме зі здатностями чи можливостями підприємств, а поняття компетентностей почало набувати нового сенсу із розвитком економіки знань.

На думку Н. Краснокутської, під компетенціями слід розуміти сукупність навичок, досвіду, накопичених знань у певній галузі діяльності. При цьому науковиця обґрунтовує необхідність розмежування сутності здатностей та компетенцій, оскільки останні мають характер виявлених здатностей, які можуть використовуватися під час створення цінності, або можуть бути й незадіяними [9]. Тобто компетенції є втіленими у певні знання, досвід, підприємницький хист та інтелектуальні переваги здатностями як невід'ємна складова зростання економічного потенціалу бізнесу і задоволення інтересів стейкхолдерів, а також запорукою його конкурентоспроможності. Таким чином, «компетентності» є більш високим у порівнянні зі «здатностями» та «можливостями» шаблоном ієрархічної структури категорії «економічного потенціал».

Окрім згаданих проявів різноаспектного змісту економічного потенціалу, він, беззаперечно, є невіддільним від ефективності бізнесу, оскільки кінцевою метою підприємств є примноження капіталу підприємців, чому має сприяти якнайширша реалізація наявних можливостей та віддача ресурсів.

Отже, втілення можливостей відбувається через створення підприємством цінностей, які є універсальною характеристикою виконання основних поставлених завдань, а цінності, які створюються, конкретизуються у результатах, а саме у набутих підприємством вигодах [4].

Таблиця 2

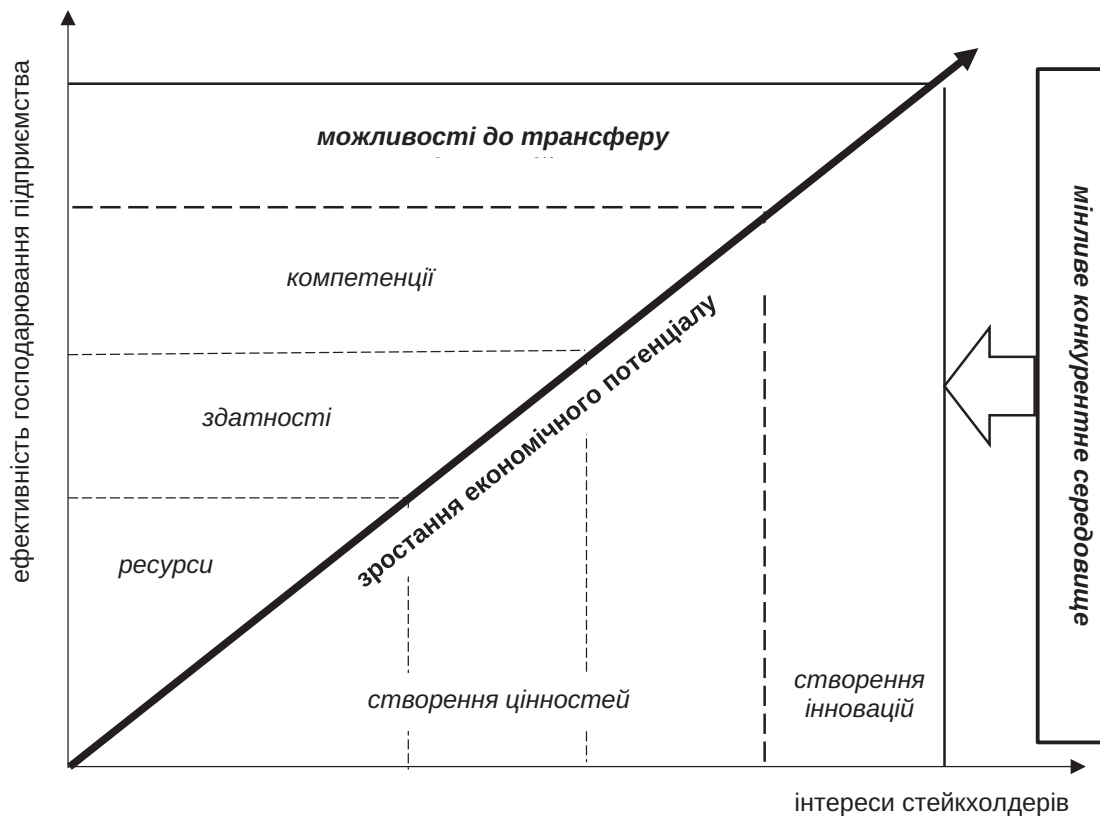
Визначення категорії «економічний потенціал» у наукових працях учених-економістів

Учені	Рік видання	Визначення
В.Г. Андрійчук [3]	1983	Економічний потенціал – сукупність органічно взаємопов'язаних виробничих ресурсів, взятих на всіх стадіях їх кругообігу. В склад економічного потенціалу, на відміну від виробничого, водночас із іншими виробничими ресурсами, входять грошові ресурси
Є.В. Лапін [10]	2002	Під економічним потенціалом підприємства слід розуміти сукупні можливості підприємства визначати, формувати і максимально задовольняти потреби споживачів в товарах та послугах в процесі оптимальної взаємодії з навколишнім середовищем та раціонального використання ресурсів
І.П. Отенко [13]	2004	Потенціал підприємства визначається інтеграцією всіх суттєвих можливостей для досягнення цілей на основі системної взаємодії складових внутрішнього середовища підприємства між собою і відповідними елементами внутрішнього середовища
Л.С. Головкова [7]	2009	Під економічним потенціалом підприємства слід розуміти сукупні потенційні можливості підприємства формувати й максимально задовольняти потреби в товарах і послугах споживачів за рахунок інтеграції певного набору ресурсів з певними дієвими, наявними, вивченими можливостями, які вже сьогодні можуть бути використані в суспільному виробництві, й організаційного потенціалу (потенціалу менеджменту) за рахунок використання наявних економічних та інтелектуальних ресурсів в умовах відповідних соціально-економічних відносин
І.А. Ажаман та ін. [2]	2018	Економічний потенціал підприємства є спроможністю, здатністю сприяти задоволенню потреб суспільства, розвиватися у визначено напрямку, досягати поставлених цілей за умов максимальної ефективності, отримувати заплановані результати, підвищувати конкурентоспроможність за рахунок сформованої у певний момент часу сукупності структурованих ресурсів, які використовуються у мовах дії чинників зовнішнього середовища
К.В. Васьківська та ін. [4]	2020	Економічний потенціал підприємства доцільно розглядати як можливість і здатність підприємства розвиватися, у певний момент час, відповідно до поставлених цілей, у визначеному напрямі нарощувати конкурентні переваги

Таким чином, економічний потенціал слід визначати, виходячи із вирішальної ролі інновацій, компетентностей та здатностей у процесі створення нових цінностей чи благ з огляду на мінливе конкурентне середовище, параметри якого чутливі до невизначеності умов та загроз. Тобто, саме трансфер інновацій «замикає» ланцюг створення нової цінності та задоволення інтересів стейкхолдерів галузі насінництва на локальному, регіональному чи національному рівнях (рис. 2). Більше того, мінливість як очевидний фактор сучасного світового економічного простору суттєво посилює конкурентну боротьбу, тому втілення інновацій у процес

створення нових цінностей розглядаємо як одну із можливих конкурентних переваг.

Зазначимо, що зростання економічного потенціалу в умовах мінливості робить можливим досягнення головної мети функціонування підприємств – створення нової цінності (задоволення потреб споживачів та держави), а також створення і трансферу інновацій. Тому виникає нагальність включення можливостей трансферу інновацій до «дефінітивної конструкції» економічного потенціалу підприємств, який до цього розглядали з позицій комбінації наявних ресурсів та можливостей до економічного зростання.

Рис. 2. Диференціація рівнів зростання економічного потенціалу підприємств в умовах мінливого конкурентного середовища

Джерело: авторська розробка

Висновки з проведеного дослідження. Проведений теоретичний аналіз наукових джерел свідчить, що категорія «економічний потенціал» трансформувалася у міру еволюціонування економічної думки та трактується сьогодні з різних аспектів, підтверджуючи свою багатогранність та багатоукладність. Вважаємо, що трактування економічного потенціалу з інноваційно-компетентного та ресурсного аспектів дає можливість співвіднести його дефініцію у порівнянні з суміжними категоріями, що характеризують потенціал підприємства.

Під категорією «економічний потенціал підприємства» пропонуємо розуміти сукупність наявних ресурсів, здатностей, компетентнос-

тей, можливостей до трансферу інновацій, економічних відносин та управлінських рішень, синергія яких сприяє зміцненню конкурентних позицій підприємств у мінливому конкурентному середовищі та зростанню показників ефективності їх господарювання, формує екіфінальність створення нової цінності та поширення інновацій.

Вважаємо, що запропоноване визначення можна розглядати як базове у контексті обґрунтування напрямів адаптаційно-інноваційного розвитку економічного потенціалу підприємств в мінливому конкурентному середовищі, що надає перспективи для подальших наукових досліджень.

Список використаних джерел:

1. Feldman M., Hadjimichael Th., Kemeny T., Lanahan L. The logic of economic development: a definition and model for investment. *Environment and Planning C: Government and Policy*. 2015. vol. 34, 1: pp. 5–21. DOI: <https://doi.org/10.1177/0263774X15614653>.
2. Ажаман І.А., Жидков О.І. Сутність та структура економічного потенціалу підприємства. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 22–25.
3. Андрийчук В.Г. Эффективность использования производственного потенциала в сельском хозяйстве. Москва : Экономика, 1983. 208 с.
4. Васьківська К.В., Лозінська Л.Д., Галімук Ю.О. Економічний потенціал підприємства в умовах змін: суть та характерні особливості. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7858> (дата звернення: 12.12.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.5.7.

5. Вишнеvsька О.М. Ресурсний потенціал аграрного сектора економіки України: соціально-економічні та екологічні аспекти: монографія. Миколаїв, 2011. 487 с.
6. Возняк Г.В. Фінансовий потенціал реального сектора економіки регіону: підходи до формування та використання. *Регіональна економіка*. 2012. № 1. С. 107–116.
7. Голоvsька Л.С. Сукупний економічний потенціал корпорації: формування та розвиток: монографія. Запоріжжя : Вид-во КПУ, 2009. 340 с.
8. Жук Є.О. Управління виробничим потенціалом підприємства. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2016. № 5 (77). С. 101–106.
9. Краснокутська Н.С. Потенціал торговельного підприємства: теорія та методологія дослідження: монографія. Харків : Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. 2010. 247 с.
10. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия: монография. Сумы : ИТД «Университетская книга», 2002. 310 с.
11. Левченко Н.М. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до діагностики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 2. С. 114–117.
12. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика: в 2 т. Т. 1. Москва : Республика, 1992. 399 с.
13. Отенко И.П. Методологические основы управления потенциалом предприятия: науч. изд. Харьков : Изд. ХНЭУ, 2004. 216 с.
14. Радченко О.Д. Фінансовий потенціал сталого розвитку аграрного сектору. *Економіка АПК*. 2019. № 1. С. 27–38.
15. Россоха В.В. Теоретико-методичні засади формування, розвитку та оцінювання виробничого потенціалу сільськогосподарського підприємства. Київ : ННЦ ІАЕ, 2009. 94 с.
16. Ульянченко О.В. Ресурсний потенціал аграрного сектора економіки України: управлінський аспект. Суми : Довкілля, 2010. 383 с.

References:

1. Feldman M., Hadjimichael Th., Kemeny T., Lanahan L. (2015) The logic of economic development: a definition and model for investment. *Environment and Planning C: Government and Policy*, vol. 34, no. 1, pp. 5–21.
2. Azhaman I.A. & Zhydkov O.I. (2018) Sutnist ta struktura ekonomichnoho potentsialu pidpryemstva [The essence and structure of the enterprise's economic potential]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 4, pp. 22–25.
3. Andriychuk V.G. (1983) Effektivnost ispolzovaniya proizvodstvennogo potentsiala v selskom hozyajstve [Efficiency of the use of production potential in agriculture]. Moskva: Ekonomika. (in Russian)
4. Vaskivska K. V., Lozinska L. D. & Halimuk Yu. O. (2020) Ekonomichni potentsial pidpryemstva v umovakh zmin: sut ta kharakterni osoblyvosti [The economic potential of the enterprise in conditions of change: the essence and characteristic features]. *Efektivna ekonomika* (electronic journal), no. 5. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7858> (accessed 12 November 2022).
5. Vyshnevskaya O.M. (2011) Resursnyi potentsial ahrarnogo sektora ekonomiky Ukrainy: sotsialno-ekonomichni ta ekolohichni aspekty [Resource potential of the agrarian sector of the economy of Ukraine: socio-economic and ecological aspects]. Mykolayiv. (in Ukrainian)
6. Vozniak H.V. (2012) Finansovyi potentsial realnoho sektora ekonomiky rehionu: pidkhody do formuvannia ta vykorystannia [Financial potential of the real sector of the region's economy: approaches to formation and use]. *Rehionalna ekonomika*, vol. 1, pp 107–116.
7. Holovkova L.S. (2009) Sukupnyi ekonomichni potentsial korporatsii: formuvannia ta rozvytok [Aggregate economic potential of the corporation: formation and development]. Zaporizhzhia: Vyd-vo KPU. (in Ukrainian)
8. Zhuk Ye.O. (2016) Upravlinnia vyrobnychym potentsialom pidpryemstva [Management of the production potential–106].
9. Kramarenko K.M. (2017) Suchasni pidkhody do formuvannia i vykorystannia investytsiinoho potentsialu krainy [Modern approaches to the formation and use of the country's investment potential]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu*. vol. 27, issue 1, pp. 59–61.
10. Krasnokutskaya N.S. (2010) Potentsial torhovelnoho pidpryemstva: teoriia ta metodolohiia doslidzhenia [The potential of a trade enterprise: theory and research methodology]. Kharkiv: Khark. derzh. un-t kharchuvannia ta torhivli. (in Ukrainian)
11. Lapin E.V. (2002) Ekonomicheskij potentsial predpriyatiya [Economic potential of the enterprise]. Sумы: ИТД «Университетская книга». (in Russian)
12. Levchenko N.M. (2012) Finansovyi potentsial pidpryemstva: sutnist ta pidkhody do diahnostryky [Financial potential of the enterprise: essence and approaches to diagnosis]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 114–117.

13. Makkonel K.R., Bryu S.L. (1992) Ekonomiks: principy, problemy i politika [Economics: principles, problems and politics]. Moskva: Respublika. (in Russian)
14. Otenko I.P. (2004) Metodologicheskie osnovy upravleniya potencialom predpriyatiya [Methodological foundations of enterprise potential management]. Harkov: Izd. HNEU. (in Russian)
15. Radchenko O.D. (2019) Finansovyi potentsial staloho rozvytku ahrarnoho sektoru [Financial potential of sustainable development of the agricultural sector]. *Ekonomika APK*, no. 1, pp. 27–38.
16. Rossokha V.V. (2009) Teoretyko-metodychni zasady formuvannia, rozvytku ta otsiniuvannia vyrobnychoho potentsialu silskohospodarskoho pidpriemstva [Theoretical and methodological principles of formation, development and evaluation of the production potential of an agricultural enterprise]. Kyiv: NNTs IAE. (in Ukrainian)
17. Ulianchenko O.V. (2010) Resursnyi potentsial ahrarnoho sektora ekonomiky Ukrainy: upravlinskyi aspekt [Resource potential of the agrarian sector of the economy of Ukraine: management aspect]. Sumy: Dovkillia. (in Ukrainian)